

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007
2, 6, 8, 13¹, 16, 17, 18, 18², 19, 20, 21, 24, 25, 27, 34, 35 IR 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 12¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO (toliau – Įstatymo projektas)

Institucijos pavadinimas, rašto data, numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
Valstybinių institucijų pastabos ir pasiūlymai		
Teisingumo ministerija (2023 m. sausio 20 d. raštas Nr. (1.36.)2T-50)	Įvertinti galimybę GPMĮ projektu keičiamo GPMĮ 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir kitose GPMĮ projekto nuostatose sumas/dydžius nurodyti ne eurai, o rodikliais, pavyzdžiui, vidutiniais darbo užmokesčiais. Tai sumažintų poreikį keisti įstatymą, ženkliau pasikeitus šalies ekonominiams rodikliams.	Įvertinta. Įstatymo projekte dalis dydžių numatomi konkrečia eurų suma, atsižvelgiant į tai, kad ne visus dydžius tikslinga keisti pasikeitus ekonominiams rodikliams (dalis nustatytų dydžių nėra susiję su ekonominiais rodikliais, kaip pvz., neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos 500 eurų neviršijančios palūkanos iš esmės nustatytos siekiant išvengti itin smulkių sumų administravimo). Automatinis visų fiksuotų dydžių keitimas be atskiro netekimų įvertinimo galėtų turėti neigiamos įtakos valstybės ir savivaldybių biudžetų planavimui.
	<p>Pildyti projekto Aiškinamąjį raštą:</p> <ul style="list-style-type: none"> išsamiau pristatyti darbo grupės sudėtį, jai iškeltus tikslus, rezultatus, kuriuos ji pateikė baigdama darbą, nurodyti, ar į darbo grupės pasiūlymus buvo atsižvelgta, jei taip – į kuriuos. aiškinamajame rašte trūksta pagrindimo dėl individualios veiklos ir pajamų iš darbo santykių apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu suvienodinimo bei bendro apmokestinimo skirtumo minimizavimo, kai subjektų veiklos skirtumai išlieka. 	<p>Įvertinta. Aiškinamajame rašte pateikiama nuoroda į darbo grupės įsteigimo tikslą, jos nagrinėtas mokesčių peržiūros kryptis, tačiau atsižvelgiant į tai, kad darbo grupės atstovai teikė pasiūlymus teisės aktų nustatyta tvarka pateikus projektą išvadoms gauti, atskirai įvardinti, kurie iš bendra tvarka pateiktų siūlymų buvo teikti ir darbo grupės posėdžių metu netikslinga dėl informacijos pasikartojimo.</p> <p>Įvertinta. Šiuo aspektu aiškinamasis raštas nebuvo pildomas, atsižvelgiant į tai, kad individualios veiklos ir pajamų iš darbo santykių apmokestinimo skirtumo minimizavimas nėra projekto tikslas: kaip ir nurodoma aiškinamajame rašte, individualios veiklos pajamų apmokestinimo peržiūros priežastys ir tikslai yra susiję su kintančios darbo rinkos kontekste individualiai veiklai tampant darbo santykių alternatyva išryškėjusiu poreikiu užtikrinti teisingesnį ir adekvatų individualios veiklos pajamų apmokestinimą, kuris leistų tikėtis tinkamos individualią veiklą vykdančių asmenų</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - dėl siūlomo teisinio reguliavimo individualią veiklą vykdančias asmenys, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu svyruoja ir nežinoma, ar baigiantis mokestiniams metams jos viršys 20 000 eurų ribą, būtų priversti kaupti sąnaudas patvirtinančius dokumentus, nes viršijus 20 000 eurų ribą nuo visų pajamų, o ne tik dalyje, kuri viršija 20 000 eurų ribą, būtų pagrįsti sąnaudas dokumentais, o tai neabejotinai padidintų administracinę naštą. - tuo atveju, jei tam tikras rinkoje egzistuojantis ar būsimas finansinių rinkų produktas galimai būtų neįtrauktas į šį sąrašą, jo atžvilgiu būtų sudarytos nelygios veiklos galimybės, dėl ko būtų iškreiptos konkurencinės sąlygos tarp panašių finansinių rinkų produktų. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildomai įvertinti šį aspektą ir šiuo aspektu papildyti GPMĮ projekto aiškinamąjį raštą. 	<p>socialinės apsaugos. Dėl šio tikslo pagrįstai kintantis apmokestinimas, priartėjantis prie darbo užmokesčio apmokestinimo yra teikiamų siūlymų pasekmė, kuri be kita ko atitinka ir mokesčių neutralumo principą, pagal kurį turėtų būti siekiama, kad apmokestinimas būtų neutralus veiklos formų atžvilgiu, taip užtikrinant, kad mokesčių sistemos ypatumai nebūtų lemiamas veiksnys priimant ekonominius sprendimus.</p> <p>Įvertinta. Iš esmės analogiška sistema, tik su aukštesne 45 000 eurų apyvartos riba, galioja ir šiuo metu, tačiau sąnaudas patvirtinančių dokumentų rinkimo klausimas šiame kontekste smulkaus verslo atstovų nebuvo įvardinamas kaip keliantis administravimo sunkumų. Be to, 20 000 tūkst. apyvartos ribą viršijantis gyventojas galės pasirinkti taikyti prezumpcinių išlaidų atskaitymą, o ir pats fiksuotas pajamų mokestis mokamas pasirinktinai, dėl ko gyventojas prieš pradėdamas vykdyti veiklą turėtų išsivertinti, kuris mokesčio mokėjimo būdas jam yra priimtinesnis.</p> <p>Įvertinta. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomas apmokestinimo mechanizmas, sudarantis galimybes atidėti pajamų iš investavimo apmokestinimo momentą, o apmokestinamosiomis pajamomis laikyti bendrą teigiamą kelių mokestinių laikotarpių rezultatą, laikytinas tam tikru lengvatiniu režimu, siūloma šį režimą taikyti nors ir plačiam, tačiau aiškiai apibrėžtam investicijų ratui, iš esmės apsiribojant reguliuojamose rinkose platinamais ar su jais susijusiais finansiniais produktais, taip pat kitais instrumentais, kuriems dabar yra taikomos mokesčio lengvatos (pvz., sutelktinis finansavimas). Tuo atveju, jeigu situacija pasikeistų ir rinkoje atsirastų nauji finansiniai produktai, nepatenkantys po šiuo metu projekte išvardintomis kategorijomis, jų įtraukimas į galimų investicijų per investicinę sąskaitą sąrašą turėtų būti vertinamas ateityje.</p>
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija (2023 m. kovo 27 d. raštas; 2023 m. balandžio 7 d. el. laiškas)</p>	<p>Pritariant tikslui, kad fiksuotas pajamų mokestis galėtų būti mokamas tik vykdant smulkaus masto ekonomines veiklas, tačiau siūlo apyvartos, iki kurios toks mokestis gali būti mokamas susieti su kasmet kintančiu dydžiu (SVKI, VDU ar kt.), pavyzdžiui 18 VDU, taip išvengiant nuolatinio ribos dydžio peržiūrėjimo ir keitimo.</p>	<p>Įvertinta. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekte dalis dydžių, įskaitant apyvartos ribą, iki kurios gautos pajamos gali būti apmokestinamos taikant fiksuoto dydžio pajamų mokestį, numatomi konkrečia eurų suma, atsižvelgiant į tai, kad ne visais atvejais pasikeitus ekonominiams rodikliams yra tikslinga automatiškai keisti visus įstatyme</p>

		nustatytus dydžius. Be to, fiksuotas pajamų mokestis yra skirtas mažiausias pajamas gaunantiems, dėl ko itin aktualus nuostatų aiškumas ir pastovumas, ką užtikrina konkrečios euras išreikštos ribos nustatymas.
	Siekiant subalansuotų pokyčių ir atsižvelgiant į reikšmingai didėjančią mokesčinę naštą dėl kitų su individualia veikla susijusių pokyčių, siūloma atsisakyti prezumpcinio išlaidų mažinimo paliekant 30 proc. ribą.	Atsižvelgta iš dalies. Prezumpcinių išlaidų dalies dydžio mažinimas susijęs su valstybinio socialinio draudimo ir sveikatos draudimo įmokų priskyrimu neleidžiamiesiems atskaitymams (šio sprendimo priežastys nurodytos projekto aiškinamajame rašte). Tačiau įvertinus išsakytą institucijų ir organizacijų susirūpinimą dėl mokesčio naštos peržiūrėjimo visiems individualią veiklą vykdančioms gyventojams, t.y. įskaitant mažiausiai gaunančius, bei įvertinus statistinius duomenis apie gyventojų individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas gaunamas 10 000 – 20 000 eurų intervale, patikslintame projekte vietoje anksčiau siūlytos 10 000 eurų ribos, kurią pasiekus taikomas tarifas pradeda palaipsniui didėti, siūloma nustatyti 15 000 eurų ribą, į kurią, turimais duomenimis, patenka net 85 proc. individualios veiklos vykdytojų, kartu peržiūrint ir mokesčio kredito formulę, kuri leis užtikrinti, kad mažiausiai gaunantiems taikomas efektyvus mokesčio tarifas sumažės iki 3 procentų, kas lems, kad jiems tenkantis mokesčio naštos pokytis bus nežymus. Didesnes pajamas gaunančiųjų apmokestinimo sąlygų peržiūros pagrindimas pateikiamas aiškinamajame rašte.
	Siūlymai, tiesiogiai nesusiję su išvadoms gauti pateikto Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisų projekto nuostatomis: <ul style="list-style-type: none"> - peržiūrėti pajamų natūra tvarką, išplečiant darbuotojo pajamomis nelaikomų naudų sąrašą (įvertinus užsienio praktiką); - sudaryti pajamų natūra sąrašą, kurioms būtų skiriama bendra neapmokestinama suma, skiriama darbuotojui ir galėtų siekti 5 proc. nuo per mokesčinį laikotarpį darbuotojui apskaičiuoto bruto darbo užmokesčio; 	Atsižvelgta iš dalies. Projektu siūloma išplėsti neapmokestinamosiomis pajamomis laikomą naudą, gautą darbdaviui apmokėjus darbuotojo kelionės į darbą ir iš darbo išlaidas, neribojant transporto rūšių, kuriuo vykstama. Platesnis neapmokestinamos naudos krepšelis nesiūlomas atsižvelgiant į tai, kad: <ol style="list-style-type: none"> 1) mokesčiais jau yra prisidedama tose srityse, kurios atitinka valstybės prioritetus, pavyzdžiui skatinant pensijų kaupimą, mokymąsi ir pan.; 2) siūlomas sąrašas sudarytų sąlygas diskriminuoti mažesnių pajamų gavėjus, kai tos pačios pajamos skirtingą atlyginimą gaunančiųjų rankose būtų skirtingai apmokestinamos, o didesnę naudą gautų būtent aukštesnes pajamas uždirbantieji, kas nėra suderinama nei su Vyriausybės įtvirtintu pajamų

	<ul style="list-style-type: none"> - iš darbdavio gaunamoms dovanoms taikomą neapmokestinamą dydį susieti su vidutiniu metiniu bruto darbo užmokesčiu išlaikant suapvalintą 2,5 proc. santykį remiantis 2008 m. dovanos neapmokestinimo dydžio ir tuometinio vidutinio metinio bruto darbo užmokesčio santykiu (kaip alternatyva galimas dydžio susiejimas su kitu dydžiu, pavyzdžiui MMA); - siekiant į prioritetines sritis, kuriose itin trūksta aukštos kvalifikacijos specialistų, pritraukti talentų iš užsienio, siūloma įtvirtinti mokestinę paskatą kvalifikuotiems darbuotojams – 5 metus taikyti 8 proc. pajamų mokesčio tarifą tokių darbuotojų darbo užmokesčiui; - suvienodinti mokesčių rezidento statuso taikymą talentams, atvykstantiems iš skirtingų šalių, t.y. įtvirtinti, kad asmenys iš šalių, neturinčių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių, tampa mokesčių rezidentais Lietuvoje po tiek pat laiko, kaip ir asmenys, iš šalių, kurios turi tokias sutartis. 	<p>nelygybės mažinimo siekiu, nei su tarptautinėmis rekomendacijomis;</p> <p>3) siūlymas sudarytų galimybes naudą teikti tik konkreitiems darbuotojams, kas iš esmės galėtų pakeisti šiuo metu apmokestinamas premijas.</p> <p>Dovanų atveju, tiesioginis BVP ir neapmokestinamos dovanų sumos santykio, buvusio 2008 m. lyginimas su esančiu 2023 m. nepagrįstas, nes ekonominė situacija iš esmės skiriasi, dėl ko, augant ekonomikai, neapmokestinama dovana darbuotojui turėtų būti vertinama ne kaip reikšminga darbuotojo skatinimo priemonė, o kaip priemonė nukreipta į administravimo kaštų mažinimą mažareikšmių pajamų atvejais.</p> <p>Laikinas lengvatinis tarifas tik iš užsienio atvykusiems talentams kelia abejonių dėl galimos diskriminacijos Lietuvoje gyvenančių darbuotojų atžvilgiu; be to, projektu siūloma atsisakyti šiuo metu aukštas pajamas gaunantiems darbuotojams taikomo 32 proc. mokesčio tarifo, kas taip pat prisidėtų prie paskatų kurti aukštą pridėtinę vertę kuriančias darbo vietas Lietuvoje, t.y. siūlymas savo esme įgyvendintas alternatyviai.</p> <p>Rezidento statuso apibrėžimo pokyčių klausimas susijęs su „skaitmeninio klajoklio“ vizos sąlygų klausimu, todėl turėtų būti sprendžiamas pakete būtent su minėtų vizų sąlygas nustatančiais teisės aktais.</p>
<p>Žemės ūkio ministerija (04.07 Nr. el. laiškas)</p>	<p>Naštos didinimas žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims kelia susirūpinimą ir turi būti atsakingai įvertintas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Galimi pasitraukimai iš sektoriaus ir bankrotai; - Ūkininkas dažnu atveju neturi galybės keisti veiklos formos įsteigiant pvz., UAB arba tą padaryti yra itin sudėtinga dėl įsipareigojimų, prisiimtų gaunant paramą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. <p><i>Siūlymai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GPM, VSD ir PSD mokėti tik nuo tos sumos, kuri laikoma išsiimama savo poreikiams; Nepritaria siūlymui neatskaityti VSD ir PSD; - Uždirbtą pelną apmokestinti kaip juridinių asmenų, įskaitant galimybę investicinio projekto lengvatai ar momentiniam nusidėvėjimui; 	<p>Atsižvelgta iš dalies. Individualios veiklos pajamas gaunančių asmenų apmokestinimo sąlygų peržiūros pagrindimas pateikiamas aiškinamajame rašte (pvz., tarifo perskaičiavimas dėl bazinės pensijos dalies perkėlimo), tačiau, įvertinus žemės ūkio sektoriaus specifiką įvertinta teikiamuose įstatymų projektuose bei numatomuose rengti poįstatyminiuose teisės aktuose pasiūlant kitas alternatyvias priemones problemoms, su kuriomis susiduria žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai, spręsti, kartu išlaikant individualios veiklos apmokestinimo sąlygų bet kokios rūšiai nuoseklumą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ūkio dovanojimas artimiesiems neapmokestinamas (jei toliau vykdoma ūkio veikla);

		<ul style="list-style-type: none"> • nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos, pvz., taikant mažesnę nekilnojamojo turto mokesčio intervalą žemės ūkio veikloje naudojamam turtui (Nekilnojamojo turto mokesčio pataisų projektas); • momentinio ilgalaikio turto atskaitymo modelio peržiūra (bus keičiami poįstatyminiai teisės aktai); • teisinio tikrumo užtikrinimas dėl melioracijos kaštų atskaitymo. <p>Be to, teikiant patikslintą Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą, užtikrinama kad dėl siūlomų pakeitimų mažiausiai apmokestinamųjų pajamų (iki 15 000 eurų) gaunantiems gyventojams tenkantis mokesčių naštos pokytis būtų nežymus.</p>
Kultūros ministerija (04.05 Nr. S2-685)	<p>IDV naštos didinimas kelia susirūpinimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultūros sektoriaus darbuotojai dažnu atveju neturi galimybės įsidarbinti, nes nėra atitinkamą veiklą vykdančių įmonių; - 30 procentų prezumpcinių dydis yra tinkamas, ypač įvertinus infliaciją; - nekeisti 20 000 kredito dydžio, nes tai neigiamai paveiks mažuosius. <p>- Reiktų sulaukti 2022 m. duomenų ir siūlymų pagrįstumą vertinti iš naujo, nes 2021 m. dėl pandemijos veiklos atspindys iškreiptas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Individualios veiklos pajamas gaunančių asmenų apmokestinimo sąlygų peržiūros pagrindimas pateikiamas aiškinamajame rašte (pvz., tarifo perskaičiavimas dėl bazinės pensijos dalies perkėlimo), tačiau atsižvelgiant į išsakytą institucijų ir organizacijų susirūpinimą dėl mokesčio naštos peržiūrėjimo visiems individualią veiklą vykdančiams gyventojams, t.y. įskaitant mažiausiai gaunančius, bei įvertinus statistinius duomenis apie gyventojų individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas gaunamas 10 000 – 20 000 eurų intervale, patikslintame Įstatymo projekte vietoje anksčiau siūlytos 10 000 eurų ribos, kurią pasiekus taikomas tarifas pradeda palaipsniui didėti, siūloma nustatyti 15 000 eurų ribą, į kurią, turimais duomenimis, patenka net 85 proc. individualios veiklos vykdytojų, kartu peržiūrint ir mokesčio kredito formulę, kuri leis užtikrinti, kad mažiausiai gaunantiems taikomas efektyvus mokesčio tarifas sumažės iki 3 procentų, kas lems, kad jiems tenkantis mokesčio naštos pokytis bus nežymus.</p> <p>Įvertinta. Skaičiavimų grįsti 2022 m. duomenimis nėra galimybės, nes gyventojai 2022 m. pajamas privalėjo deklaruoti iki 2023 m. gegužės 2 d., dėl ko šie duomenys kol kas nėra prieinami, o įstatymo teikimo termino nukėlimas yra nepageidautinas tiek dėl Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane numatytų terminų, tiek dėl Mokesčių administravimo įstatymo nuostatų, pagal kurias mokesčių įstatymai turėtų būti priimami ne vėliau kaip prieš 6</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Siūlome papildomų mokesčių tarifus, peržengus nustatytą ribą, skaičiuoti ne nuo bendrų pajamų dydžio, bet tik nuo tos pajamų dalies, kuri atitinkamai viršija 60 VDU arba 120 VDU. - Bendrų metinių pajamų skaičiavimas sudaro prielaidas manyti, kad naikinamas A ir B klasės pajamų klasifikavimas. Siūlome palikti šiuo metu galiojančią tvarką, atskiriant A ir B klasės pajamas. 	<p>mėn. iki jų įsigaliojimo.</p> <p>Papildomas 5 ar 7 proc. pajamų mokestis bus taikomas tik tai pajamų daliai, kuri viršys atitinkamai 60 ar 180 VDU (pagal patikslintą projektą) sumas, o bendrų pajamų dydis aktualus tik nustatant, ar papildomas mokestis ir kokio dydžio tai viršijančiai daliai turi būti taikomas.</p> <p>Įstatymo projektu nekeičiamos šiuo metu galiojančios nuostatos dėl pajamų priskyrimo A ir B klasėms, kurios taikomos atskiroms pajamų rūšims.</p>
Visuomenės pastabos ir pasiūlymai (asocijuotos verslo struktūros, nevyriausybinių organizacijos)		
Bendros pastabos dėl pateiktų projektų		
<p>Smulkaus ir vidutinio verslo taryba (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. LSVVT-23/04/11, balandžio 12 d. raštas Nr. LSVVTS-4-23/04/11)</p> <p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija (2023 m. balandžio 4 d. raštas Nr. 20230411-1)</p> <p>Lietuvos mediatorių rūmai (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. S-04)</p>	<p>Nepritaria GPMĮ ir VSDĮ projektams iš esmės, nes projektų poveikio vertinimas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naudoti nereprezentatyvūs duomenys atliekant skaičiavimus; - nevyko diskusijos su visuomene (tik surinkti pasiūlymai; užblokuota socialinio tinklo „Facebook“ paskyra); - projektų derinimui skirtas per trumpas laikas (įvertinant jų apimtį); - neįvertinta įtaka mokesčių surinkimui dėl šešėlio didėjimo ir emigracijos; taip pat įtaka smulkiam ir vidutiniam verslui, savivaldybėms. <p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija be aukščiau esančios pastabos nurodo, kad esama ekonominė ir politinė situacija nėra tinkama didinti mokesčius visiems (nuo mažiausia gaunančiųjų iki vidurinėsios klasės) ir sąlygos tik dar didesnę atskirtį.</p> <p>Lietuvos advokatūra taip pat teikia pastabas dėl netinkamo vertinimo.</p>	<p>Įvertinta. Aiškinamasis raštas papildytas atitinkamais duomenimis ir pagrindimais; pastabų buvo laukiama ir po numatyto termino joms teikti; įvyko 20 tikslinių susitikimų su įvairiomis asociacijomis pateiktų mokesčių įstatymų projektų paketui aptarti (socialinio tinklo „Facebook“ paskyra buvo naudojama kaip platforma informacijai pateikti, tačiau ji nebuvo numatyta kaip tinkama konstruktyvioms diskusijoms).</p> <p>Kalbant apie naudotus duomenis, buvo naudojami naujausi prieinami duomenys, buvę konkrečios alternatyvos vertinimo metu.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į išsakytą institucijų ir organizacijų susirūpinimą dėl mokesčio naštos peržiūrėjimo visiems individualią veiklą vykdančioms gyventojams, t. y. įskaitant mažiausiai gaunančius, bei įvertinus statistinius duomenis apie gyventojų gaunamas individualios veiklos 10 000–20 000 eurų apmokestinamąsias pajamas, patikslintame Įstatymo projekte vietoj anksčiau siūlytos 10 000 eurų ribos, kurią pasiekus taikomas tarifas pradeda palaipsniui didėti, siūloma nustatyti 15 000 eurų ribą, į kurią, turimais duomenimis, patenka net 85 proc. individualios veiklos vykdytojų, kartu peržiūrint ir mokesčio kredito formulę, kuri leis užtikrinti, kad mažiausiai gaunantiesiems taikomas efektyvus mokesčio tarifas sumažės iki 3 procentų, kas lems, kad jiems tenkantis mokesčio naštos pokytis bus nežymus.</p>

Lietuvos profesinė sąjunga "Solidarumas" – (2023 m. balandžio 18 d. raštas Nr.10-64)	Nepritaria mokesčių peržiūrai, nes didelė dalis iš gyventojų surinktų papildomų mokesčių, didžiąja dalimi teksiančių viduriniajai klasei, bus perskirstyti įvairioms lengvatoms verslui.	Atkreipiame dėmesį, kad patikslintame Įstatymo projekte teikiamas siūlymas didinti taikomą neapmokestinamąjį dydį, todėl nėra tikslo teigti, kad iš didesnes pajamas gaunančių asmenų apmokestinimo surinktas pajamų mokestis bus skirtas verslo lengvatoms finansuoti.
Įvairios kūrybines ir kultūrinės profesijas ir veiklas vienijančios asociacijos ir organizacijos (iki 30 asociacijų (pvz., LATGA, Agata, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos leidėjų asociacija ir kt.) 2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. SR-2023/04-03)	Komunikacijos su visuomene trūkumas (netiksli informacija dėl to, ką palies siūlomi pakeitimai); pageidautinas preliminaros skaičiuoklės sukūrimas.	Atsižvelgta. Suorganizuota daug susitikimų su įvairiomis asociacijomis, siekiant kuo aiškiau pateikti siūlomus keitimus ir jų priežastis. Taip pat sukurta ir Finansų ministerijos svetainėje paskelbta skaičiuoklė, leisianti preliminarai įsivertinti numatomų individualios veiklos pajamų apmokestinimo pokyčių poveikį.
Pastabos dėl papildomų mokesčio tarifų		
Lietuvos pramoninkų konfederacija (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. S.90) Lietuvos verslo konfederacija (2023 . balandžio 11 d. raštas Nr. 23-066VK) Investor's Forum (2023 m. balandžio 11 d. raštas) Lietuvos ūkininkų sąjunga (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. 23-04/128, balandžio 24 d. raštas	Nepritaria papildomų tarifų nustatymui, ypač dividendams. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> <ul style="list-style-type: none"> - nepatrauklu talentų ir užsienio investuotojų pritraukimui, nes mokestinė aplinka taptų daug nepalankesnė nei Estijoje ir Latvijoje, ypač kalbant apie dividendus (LV bendra įmonės ir gyventojų našta dividendams 20 proc., EE – 25 proc., LT siektų 34 proc.); - pasiūlymas nesavalaikis - nepalanki ekonominė situacija; - paskata aukštas pajamas gaunantiems išsikelti; neproporcingai paveiktų Lietuvoje kapitalo grąžą deklaruojančius; - kapitalo apmokestinimo didinimas galėtų neigiamai paveikti ir dirbančiuosius; - tikėtinas kapitalo formavimosi Lietuvoje mažėjimas; - našta itin išaugtų IDV vykdomiesiems, gaunantiems aukštas pajamas. <i>Blogiausiu atveju Investor's Forum siūlo alternatyvą:</i> <ul style="list-style-type: none"> - didinti ribas, kada taikomi papildomi pajamų mokesčiai: <ul style="list-style-type: none"> - 5 proc., kai bendros pajamos siekia 180 VDU; - 7 proc., kai bendros pajamos siekia 290 VDU; 	Atsižvelgta iš dalies. Patikslintame projekte nuo 120 iki 180 VDU padidinta bendrų pajamų riba, kurią viršijus taikomas aukštesnis papildomas 7 proc. pajamų mokestis. Didesne apimtimi Įstatymo projekto tikslinti nesiūloma atsižvelgiant į aiškinamajame rašte pateiktas priežastis dėl aukštas pajamas gaunančių asmenų mokesčių naštos perskirstymo tarp darbo ir kapitalo pajamų. Be to, įsigaliojus siūlomiems pakeitimams Lietuvoje taikomi mokesčių tarifai, pavyzdžiui, pajamoms iš dividendų, tebebus mažesni nei daugumoje kitų EBPO valstybių, dėl ko siūlomi pakeitimai nesukurs reikšmingų mokestinių paskatų gyventojams ir juridiniams asmenims keisti rezidavimo jurisdikciją mokesčių optimizavimo tikslais.

<p>Nr. 23-04/149)</p> <p>Įvairias kūrybines ir kultūrinės profesijas ir veiklas vienijančios asociacijos ir organizacijos (iki 30 asociacijų)</p> <p>Lietuvos laisvosios rinkos institutas (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. 1.16-12)</p>	<p>Tokiu būdu 180 VDU vidutiniškai prilygs 300 000 EUR, t.y. ribai, taikomai smulkioms įmonėms, taikančioms mažesnę 5 proc. pelno mokesčio tarifą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - taikyti skirtingą progresinių mokesčių ribą pasyvioms ir aktyvioms pajamoms. <p>Taip pat kai kurios asociacijos siūlo į bendrą pajamų krepšelį neįtraukti bent jau dividendų.</p> <p>Kūrybines ir kultūrinės profesijas ir veiklas vienijančios asociacijos ir organizacijos nurodo, kad tokiu reguliavimu iš esmės panaikinamas pajamų skirstymas į A ir B klases, nors projekte tai nėra aptariama.</p>	<p>Įstatymo projektu nekeičiamos šiuo metu galiojančios nuostatos dėl pajamų priskyrimo A ir B klasėms, kurios taikomos atskiroms pajamų rūšims.</p>
<p>Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija (2023 m. balandžio 11 d. raštas)</p>	<p>Nepritaria tik aukštesniojo 7 proc. mokesčio tarifo įvedimui, kaip įnešančiam į mokesčių sistemą neaiškumo ir skatinančiam didžiausių pajamų gavėjus perkelti mokesčių rezidavimą į palankesnio apmokestinimo šalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Patikslintame projekte nuo 120 iki 180 VDU padidinta bendrų pajamų riba, kurią viršijus taikomas aukštesnis papildomas 7 proc. pajamų mokestis. Pažymėtina, kad viršijus 180 VDU laiptelį bus taikomas tik aukštesnysis 7 proc. mokesčio tarifas, t. y. + 2 proc. prie žemesniajam laipteliui taikomų 5 proc. tarifo. Toks tarifo augimas 2 proc. iš vienos pusės didina sistemos progresyvumą, kas yra rekomenduojama ir tarptautinių organizacijų, iš kitos pusės nėra toks didelis, kad tarifo pasikeitimas nuo 5 iki 7 būtų pagrindinė rezidavimo vietos keitimo priežastis.</p>
<p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija</p>	<p>Siūloma nustatyti mažesnius laiptelius iki 1 mln. eurų metinių pajamų, kai maksimalus tarifas būtų taikomas pasiekus 1 mln. eurų metines pajamas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Patikslintame projekte nuo 120 iki 180 VDU padidinta bendrų pajamų riba, kurią viršijus taikomas aukštesnis papildomas 7 proc. pajamų mokestis. Didesne apimtimi Įstatymo projekto tikslinti nesiūloma atsižvelgiant į Įstatymo projektu pateikto apmokestinimo modelio tikslą – papildomą apmokestinimą taikyti atsižvelgiant į gyventojų pajamų pasiskirstymo aibę (t.y. kad atskiras tarifas nebūtų įvedamas tik dėl itin mažo skaičiaus į aukščiausią pajamų skalę patenkančių gyventojų).</p>
<p>Lietuvos pramoninkų konfederacija</p> <p>Lietuvos advokatūra (2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr.152,</p>	<p>Svarstyti galimybę mažinti darbo jėgos apmokestinimą.</p> <p><i>Pagrindiniai argumentai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mokesčiai grįžtų per vartojimą, - praradus galimybę tarptautines kompanijas prisivilioti pelno mokesčio lengvatomis (dėl Pillar II), tokia paskata galėtų būti patrauklus darbo 	<p>Atsižvelgta. Darbo jėgos apmokestinimo mažinimas, atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes, numatytas patikslintame Įstatymo projekte: siūloma didinti taikomą NPD, taip pat atsisakyti darbo santykiams taikomo progresinio 32 proc. mokesčio tarifo.</p>

balandžio 11 d. raštas Nr. 159)	apmokestinimas.	
Nacionalinio skurdo mažinimo organizacijų tinklas (2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. NSMOT 2023/05)	Atsižvelgiant į prastus Lietuvoje esančios pajamų nelygybės rodiklius ir tarptautinių organizacijų rekomendacijas, nemažinti šiuo metu taikomų progresinių mokesčio tarifų.	Įvertinta. Nors aukštesnysis darbo santykiams taikomas mokesčio tarifas mažėja, tačiau per papildomus pajamų mokesčio tarifus įvedamas horizontalus pajamų apmokestinimo progresyvumas, taikomas neatsižvelgiant į pajamų rūšį, kas leis dvigubai išplėsti progresinius mokesčius mokančių gyventojų skaičių ir perkelti dalį mokesčių naštos nuo darbo santykių ant ekonomikos augimo nestabdančių mokesčių (ką taip pat Lietuvai ne kartą yra rekomendavusi Europos Sąjungos Taryba), nes turimais duomenimis aukščiausias pajamas (virš 180 VDU) gaunančių gyventojų pajamų skalėje būtent kapitalo pajamos yra dominuojančios. Kartu tokiu aukštesnėms su darbo santykiais susijusioms pajamoms taikomo tarifo mažinimu siekiama kvalifikuotos darbo jėgos pritraukimo.
Vilniaus universitetas (2023 m. kovo 27 d. el. laiškas)	Siūloma peržiūrėti progresinius GPM tarifus taip, kad šie labiau atitiktų EBPO, Pasaulio banko siūlymus ir kitų šalių praktikas taikant progresinius apmokestinimo tarifus, t.y. nauji tarifai neturėtų mažinti GPM surinkimo bei esamos mokestinės naštos aukščiausios pajamoms, nes toks pakeitimas būtų iš esmės regresinio pobūdžio, didintų nelygybę šalyje; turėtų būti svarstomas esamų tarifų taikymas visoms pajamoms, taip pat galima galvoti papildomus progresinius ribinių GPM tarifų laiptelius (pvz., pajamoms nuo 30 VDU iki 60 VDU arba pajamoms virš 120 VDU).	Įvertinta. Siūloma mažinti mokesčių naštą mažiausias pajamas gaunantiems asmenims, tačiau įvertinus tai, kad nors aukštesnysis darbo santykiams taikomas mokesčio tarifas mažėja, tačiau per papildomus pajamų mokesčio tarifus įvedamas progresyvumas ir kitų rūšių pajamoms, kas leis išplėsti progresinius mokesčius mokančių gyventojų skaičių ir perkelti dalį mokesčių naštos nuo darbo santykių ant ekonomikos augimo nestabdančių mokesčių (ką taip pat Lietuvai ne kartą yra rekomendavusi Europos Sąjungos Taryba), nes turimais duomenimis aukščiausias pajamas (virš 180 VDU) gaunančių gyventojų pajamų skalėje būtent kapitalo pajamos yra dominuojančios. Be to, papildomas tarifas vertintinas bendrame siūlymų kontekste, t. y. atsižvelgiant ir į kitas Įstatymo projekto nuostatas nukreiptas į teisingesnį įvairių rūšių pajamų apmokestinimą.
Savivaldybių asociacija (2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. (17)-SD-253, balandžio 12 d. raštas)	Iš esmės pritaria didesniai progresyvumui, tačiau siūlo pereiti prie klasikinės progresinės sistemos nustatant tokius progresinius GPM tarifus: visų rūšių suminėms pajamoms iki 60 VDU (pritaikius NPD neatsižvelgiant į pajamų rūšį) – 19 proc., nuo 60 iki 120 VDU – 25 proc., virš 120 VDU – 32 proc. <i>Alternatyva:</i> suminėms pajamoms virš 120 VDU taikyti ne 7 proc. papildomą tarifą, o bent jau 12 proc. tarifą.	Įvertinta. Didesnis progresyvumas yra užtikrinamas per papildomą 5 ir 7 proc. pajamų mokestį bei didinamą NPD, kartu išlaikant tam tikrą pasyvios ir aktyvios veiklos pajamų apmokestinimo skirtumą (palūkanoms, dividendams, kitoms kapitalo pajamoms) taikant mažesnę pagrindinį tarifą.

Pastabos dėl individualios veiklos pajamų apmokestinimo pokyčių		
<p>Lietuvos antstolių rūmai 2023-04-11 raštas Nr. S-895-733</p> <p>Lietuvos pramoninkų konfederacija</p> <p>Lietuvos verslo konfederacija</p> <p>Investor's Forum</p> <p>Lietuvos laisvosios rinkos institutas</p> <p>Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. P7-23-033)</p> <p>Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija (2023 m. balandžio 9 d. raštas Nr. (IN-23)-6)</p> <p>Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija</p> <p>Asociacija Baltic Film & Creative Tech Cluster (2023 m. balandžio 4 d. raštas</p>	<p>Nepitaria individualios veiklos pajamoms tenkančios mokesčių naštos peržiūrai (visiems elementams: tarifo didinimui, leidžiamų atskaitymų tvarkos pokyčiams, kredito ribos mažinimui) apmokestinimo lygį suvienodinant su pajamoms iš darbo santykių taikomu apmokestinimu.</p> <p><i>Pagrindiniai argumentai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Individualios veiklos vykdytojai ir dirbantieji pagal darbo sutartį yra skirtingose teisinėse ir ekonominėse sąlygose, prisiima skirtingas rizikas ir atsakomybes, patiria skirtingus kaštus; - Netinkamas metas dėl neaiškios ekonominės situacijos; - Augs paslaugų įkainiai, kas dar labiau didins visuotinę infliaciją; LT paslaugų teikėjai taps mažiau patrauklūs užsienio įmonėms (dabar dar konkuruoja kainomis); - Perskaičiuojant darbo santykiams taikomą tarifą dėl bazinės pensijos perkėlimo, reali mokesčio našta darbuotojui nepadidėjo, t.y. darbuotojo neto pajamos nesumažėjo – našta tik persiskirstė tarp darbdavio ir darbuotojo „ant popieriaus“; - Individualios veiklos forma taptų daug mažiau patraukli lyginant su smulkiomis įmonėmis; galimas individualios veiklos „emigravimas“ į įmones, dėl ko nebus sulaukta skaičiuojamų papildomų pajamų; - Svarstant prezumpcinių išlaidų dalies mažinimą, turi būti įvertinta tai, kad individualios veiklos atveju nustatytos siauresnės galimybės atskaityti patirtas sąnaudas nei juridiniam asmeniui, todėl siūloma jas suvienodinti; - 30 procentų pajamų dalies dydžio išlaidos neturėtų būti mažinamos įvertinant augančią infliaciją (žaliavų, energijos kainos), o 20 proc. dydis neatitinka ekonominės realybės; - Neaiškus prezumpcinių išlaidų sąsajos su PVM mokėtojo statusu tikslas; - Prezumpcinių sąnaudų dalies mažinimas ypač skaudus tiems, kurie faktinių sąnaudų nedeklaruoja dėl apskaitos sudėtingumo (būtų priversti samdyti buhalterį), taip pat tik pradeda vykdyti veiklą, kuomet ypač svarbus paprastumas; - Galimybės naudotis prezumpcinių sąnaudų atskaitymu siaurinimas ypač apsunkins apskaitos vedimą tiems, kurie veikloje naudoja ilgalaikį turtą, tuo pačiu metu naudojamą ir asmeninėms reikmėms; 	<p>Atsižvelgta iš dalies. Individualios veiklos pajamas gaunančių asmenų apmokestinimo sąlygų peržiūros pagrindimas pateikiamas aiškinamajame rašte (pvz., tarifo perskaičiavimas dėl bazinės pensijos dalies perkėlimo, prezumpcinių išlaidų peržiūra dėl VSD ir PSD priskyrimo neleidžiamiesiems atskaitymams ir detalios apskaitos vedimas PVM tikslais), tačiau atsižvelgiant į išsakytą institucijų ir organizacijų susirūpinimą dėl mokesčio naštos peržiūrėjimo visiems individualią veiklą vykdančioms gyventojams, t. y. įskaitant mažiausiai pajamų gaunančius gyventojus, bei įvertinus statistinius duomenis apie gyventojų individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas nuo 10 000 iki 20 000 eurų, patikslintame Įstatymo projekte vietoje anksčiau siūlytos 10 000 eurų ribos, kurią pasiekus taikomas tarifas pradeda palaipsniui didėti, siūloma nustatyti 15 000 eurų ribą, į kurią, turimais duomenimis, patenka net 85 proc. individualios veiklos vykdytojų, kartu peržiūrint ir mokesčio kredito formulę, kuri leis užtikrinti, kad mažiausiai gaunantiesiems taikomas efektyvus mokesčio tarifas sumažės iki 3 procentų, kas lems, kad jiems tenkantis mokesčio naštos pokytis dėl visų siūlomų pakeitimų (įskaitant siūlymus dėl leidžiamų atskaitymų tvarkos keitimo) bus nežymus.</p> <p>Atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus dėl prievolės registruotis PVM mokėtoju ypatumų, siūloma galimybę naudotis prezumpcinių sąnaudų atskaitymu sieti ne su PVM mokėtojo statusu, o su apyvartos suma, kurią pasiekus bendruoju atveju atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoju.</p> <p>Įstatymo projektu nesiūloma individualios veiklos pajamoms nesiūloma taikyti NPD, nes individualios veiklos atveju efektyvaus mokesčio tarifo mažinimo funkciją atlieka mokesčio kreditas.</p>

<p>Nr. 2023/03/31-01)</p> <p>Lietuvos ūkininkų sąjunga</p> <p>Žemės ūkio rūmai (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. 1.05-0184)</p> <p>Lietuvos advokatūra</p> <p>Lietuvos auditorių rūmai (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. 1.9-S0466)</p> <p>Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija (2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. 1071)</p> <p>Lietuvos konferencijų vertėjų asociacija (2023 m. balandžio 11 d. raštas)</p> <p>Įvairios kūrybines ir kultūrines profesijas ir veiklas vienijančios asociacijos ir organizacijos (iki 30 asociacijų)</p> <p>Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija (2023 m. kovo 27 d. el. laiškas)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kai kuriuose sektoriuose (pvz., audiovizualinių kūrėjų, notarų) pokyčiai palies daugumą asmenų (o ne deklaruojamus 25 proc.); - Neaišku, kodėl liečiami mažiausiai uždirbantieji per kredito mažinimą; ribos, kurią pasiekus, taikomas mokesčio tarifas pradeda palaipsniui didėti, mažinti nereikėtų (kai kurių nuomone, svarstytinas jos didinimas iki 30 000 eurų). - Netaikomas NPD; - Nesuderinama su Vyriausybės programos nuostatomis dėl verslumo skatinimo ir kliūčių smulkiam verslui naikinimo; - Galimas šešėlinės ekonomikos augimas; - Dar labiau išaugo socialinė nelygybė. <p>Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija siūlo svarstyti galimybę individualios veiklos vykdytojui pasiekus 300 000 eurų apyvartą tolesnės veiklos vykdymui privalomai steigti juridinį asmenį.</p>	<p>Kalbant apie šešėlinės ekonomikos augimą, visų pirma, turėtų būti keliamas jį kuriančių ir skatinančių asmenų moralinės atsakomybės klausimas, nes nuslėpti mokesčiai reiškia mažesnes galimybes valstybei ir savivaldybėms teikti kokybiškas viešąsias paslaugas visai visuomenei, t. y. kad nemokėdamas mokesčių asmuo ne tik pats naudojasi viešosiomis paslaugomis (važinėja bendraisiais keliais, leidžia vaikus į mokyklą ir pan.) kitų mokesčių mokėtojų sąskaita, bet kartu nesudaro didesnių galimybių valstybei teikti kokybiškesnes paslaugas tam, kam to labiausiai reikia, pavyzdžiui, socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms. Greta moralinės atsakomybės, primintina, kad už mokesčių įstatymų ir finansinės apskaitos tvarkos pažeidimus yra numatyta teisinė atsakomybė.</p> <p>Kartu pažymėtina, kad šešėlinės ekonomikos mažinimas yra svarbus Vyriausybės uždavinys, tuo tikslu patvirtintas Šešėlinės ekonomikos ir PVM atotrūkio mažinimo priemonių planas, kuriame numatytos ir įgyvendinamos atitinkamos priemonės.</p>
<p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija</p> <p>Jaunųjų rinkos dalyvių</p>	<p>Palikti 30% prezumpcinių išlaidų taikymą ir koreguoti kredito formulę, kurioje progresyvus GPM tarifas būtų taikomas ne fiksuotame intervale (20'000-35'000 eurų), bet indeksuotame intervale, pvz. 12VDU-24VDU.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Kredito formulė koreguojama, siekiant amortizuoti siūlomų individualios veiklos pajamų apmokestinimo pokyčių poveikį mažiausias pajamas gaunantiems asmenims, tačiau jos nesiejant su kintančiais</p>

asociacija	Indeksuojamus su VDU susietus dydžius individualios veiklos pajamų apmokestinimo tikslais siūlo taikyti ir Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija.	dydžiais tiek dėl neaiškaus poveikio biudžetui, tiek įvertinus tai, kad kreditas vertintinas kaip progresyvumo sistemos, kurioje įprasta pajamų intervalus nustatyti konkrečiais dydžiais, elementas.
Savivaldybių asociacija	Pritaria prezumpcinių išlaidų atskaitymo galimybės siaurinimui, o lygiagrečiai su smulkiojo verslininko sąskaitos įteisinimu siūlo panaikinti galimybę pasirinkti prezumpcinių išlaidų atskaitymą. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> - mokestinis arbitražas.	Įvertinta. Galimybė atskaityti prezumpcinio dydžio išlaidas paliekama tik ne PVM mokėtojams, t. y. paprastai smulkesniems veiklos vykdytojams. Smulkiojo verslininko sąskaitos įteisinimas palengvins individualią veiklą vykdančio verslininko mokesčių apskaičiavimą pagal galiojančius įstatymus, taip pat svarbu ir tai, kad ši sąskaita yra sietina su prezumpcinių išlaidų atskaitymų būdu.
Lietuvos antstolių rūmai Lietuvos advokatūra Lietuvos verslo konfederacija (siūlymas teikiamas ir 2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant papildomas pastabas dėl Įstatymo projekto)	Siūlo individualią veiklą vykdančioms gyventojams leidžiamoms atskaitymams priskirti visas išlaidas, kurios yra atskaitomos įmonių pelno mokesčio tikslais (įskaitant darbdavio lėšomis dengiamas atskaitomas išlaidas darbuotojų naudai, kurios neapmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu).	Įvertinta. Nors Įstatymo projektu nesiūloma suvienodinti visų įmonių ir individualią veiklą vykdančių gyventojų galimų atskaityti išlaidų sąrašo (įvertinant, tai kad individualioje veikloje neleidžiamoms atskaitymams priskiriamos tokios išlaidos, kurios yra sunkiai atibojamos nuo asmeninio turto ir sudarytų sąlygas individualios veiklos pajamas mažinti iš esmės šeimos reikmėms įsigyjamu turto), tačiau numatoma, peržiūrėti individualią veiklą vykdančių asmenų momentinio ilgalaikio turto įsigijimo išlaidų atskaitymo galimybes.
Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija	Siūlo palikti galimybę individualią veiklą registruoti ją pradėjus vykdyti.	Įvertinta. Įstatymo projektu neatsisakoma siūlomo keitimo dėl aiškinamajame rašte nurodytų priežasčių. Individualią veiklą planuojančio vykdyti gyventojų pareiga įregistruoti veiklą paankstės tik viena diena.
Pastabos dėl fiksuoto pajamų mokesčio (verslo liudijimai)		
Lietuvos ūkininkų sąjunga Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija	Nepitaria ribos mažinimui iki 20 000 eurų, nes esant tokiai aukštai infliacijai, paslaugų ir kainų padidėjimui, dauguma įsigijusių verslo liudijimus tokią ribą viršytų, kas reikštų poreikį pereiti į kitą ne tokią paprastą mokesčio mokėjimo sistemą ir atitinkamai, didesnius administravimo kaštus.	Įvertinta. Atsižvelgiant į tai, kad fiksuotas pajamų mokestis, kaip paprasčiausia mokesčio sumokėjimo forma, vis dėlto turėtų būti orientuotas į smulkiausią verslą, o pagal turimus deklaracijų duomenis matyti, kad tokia apyvarta apima didžiąją dalį verslo liudijimų turėtojų, taip pat atitinka tarptautines rekomendacijas (EBPO parengtoje Lietuvos mokesčių politikos studijoje siūloma galimybę mokėti fiksuotą pajamų mokestį sieti su 20 000 eurų ar mažesne apyvartos riba).

<p>Lietuvos bankas (2023 m. balandžio 13 d. raštas Nr. S 2023/(22.7.E-3600)-12-1658)</p> <p>Lietuvos verslo konfederacija</p>	<p>Perspektyvoje atsisakyti galimybės mokėti fiksuoto dydžio pajamų mokestį, o pereinamuoju laikotarpiu taikomą pajamų ribą, iki kurios gali būti mokamas fiksuotas mokestis, susieti su individualios veiklos pajamoms taikomo kredito dydžiu bei trumpinti veiklos rūšių sąrašą.</p> <p>Lietuvos verslo konfederacija siūlymą atsisakyti fiksuoto pajamų mokesčio, kaip sudarančio nelygias apmokestinimo sąlygas tarp individualią veiklą vykdančių asmenų, be kita ko sieja ir su smulkiojo verslininko sąskaitos įvedimu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Įvertinus tai, kad fiksuotas mokestis yra itin paprasta ir daugeliui suprantama mokesčio sumokėjimo forma, orientuota į patį smulkiausią verslą, nesiūloma jos visiškai atsisakyti, tačiau mažinama pajamų riba, iki kurios pajamos šiuo mokesčiu gali būti apmokestinamos. Siūloma didesnė riba nei taikant mokesčio kreditą, įvertinus tai, kad kreditas taikomas apmokestinamosioms pajamoms, o fiksuotas mokestis – apyvirtai, todėl įvertinant galimų išlaidų dalį nustatoma didesnė 20 000 riba.</p> <p>Smulkiojo verslininko sąskaitos įteisinimas palengvins individualią veiklą vykdančio verslininko mokesčių apskaičiavimą pagal galiojančius įstatymus, tačiau nebus atskiras mokestinis režimas. Be to, diskusijos dėl smulkiojo verslininko sąskaitos parametrų dar vyksta, todėl Įstatymo projekto nuostatas vertinti šio būsimo instrumento kontekste nėra pagrindo.</p>
<p>Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija</p> <p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija</p> <p>Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija</p>	<p>Siūlo išlaikyti galimybę įsigijus verslo liudijimą prekes parduoti ir paslaugas teikti ir juridiniams asmenims (iki 4 500 eurų ribos), nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verslo liudijimų turėtojai neteks galimybės dalyvauti smulkiuose viešuose pirkimuose; - juridiniai asmenys neturės galimybių įsigyti prekių ar paslaugų iš verslo liudijimo turėtojų; - tai nėra didžiuliai pinigai, kurie darytų neigiamą įtaką valstybės biudžetui, bet verslo liudijimų turėtojui galimybė uždirbti pajamas tikrai sumažės. 	<p>Atsižvelgta. Įstatymo projekte siūloma išlaikyti galimybę pajamas gauti ir iš juridinio asmens, tačiau neviršijant 10 proc. nuo bendros galimos sumos (t. y. 2 000 eurų).</p>
<p>Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija</p> <p>Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija</p> <p>Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija</p>	<p>Nenustatyti minimalaus 30 dienų laikotarpio, kuriam gali būti išduodamas verslo liudijimas, nes dažnu atveju gyventojų vykdoma veikla yra tik papildoma ir nenuolatinio pobūdžio.</p>	<p>Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas, įvertinus tai, kaip nurodoma ir aiškinamajame rašte, kad fiksuotas pajamų mokestis mokamas nuo individualios veiklos, kuri iš esmės yra tęstinio pobūdžio.</p>

Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija	Palikti verslo liudijimą gyvenamosios paskirties patalpų nuomai dėl galimo nuomotojų grįžimo į „šešėlį“ dėl nepatogios mokesčio sumokėjimo sistemos ir sunkesnės kontrolės.	Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas, įvertinus aiškinamajame rašte pateiktus argumentus dėl poreikio užtikrinti nuoseklų fiksuoto pajamų mokesčio traktavimą, kai fiksuotas pajamų mokestis galėtų būti mokamas tik iš tų veiklos rūšių pajamų, kurios laikomos individualia veikla.
Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija		
Pastabos dėl investicinės sąskaitos		
Investor's Forum Lietuvos bankų asociacija (2023 m. balandžio 7 d. el. laiškas) Lietuvos bankas	Pajamoms iš investicinės sąskaitos taikyti 500 eurų lengvatą: - vienodos sąlygos nepriklausomai nuo investavimo būdo; - gyventojui nekils sunkumų apsisprendžiant, kuris investavimo būdas mokestine prasme palankesnis.	Įvertinta. Siūlomas modelis leidžia atidedant apmokestinimo momentą kartu įvertinti įvairių finansinių priemonių tiek pirkimo pardavimo, tiek ir laikymo rezultata, taip pat neriboja galimos per investicinę sąskaitą investuoti sumos, dėl ko siūlomas režimas vertintinas kaip alternatyvi lengvata, todėl taikyti papildomų lengvatų nesiūloma.
Investor's Forum Tarpusavio skolinimo ir sutelktinio finansavimo asociacija (2023 m. balandžio 5 d. el. laiškas) Lietuvos bankų asociacija AB Nasdaq Vilnius (2023 m. balandžio 11 d raštas Nr. 1.2-525 1.2-184)	Investavimo rezultatui taikyti analogiškas lengvatas kaip ir išmokoms pagal ilgalaikio pensijų kaupimo bei investicinio gyvybės draudimo sutartis. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> - investicinė sąskaita laikytina alternatyviu investavimo būdu šalia pensijų kaupimo bei investicinio gyvybės draudimo. - Be papildomos mokestinės paskatos galime nesulaukti norimo rezultato (aktyvesnio dalyvavimo ir investavimo finansų rinkose) AB Nasdaq Vilnius, Lietuvos bankų asociacija papildomai siūlo svarstyti kitas lengvatų/paskatų alternatyvas, pvz. įmokas atimti iš gyventojų pajamų, subsidijuoti pirminį įnašą.	Įvertinta. Siūlomas modelis leidžia atidedant apmokestinimo momentą kartu įvertinti įvairių finansinių priemonių tiek pirkimo pardavimo, tiek ir laikymo rezultata, taip pat neriboja galimos per investicinę sąskaitą investuoti sumos, dėl ko siūlomas režimas vertintinas kaip alternatyvi lengvata, todėl taikyti papildomų lengvatų nesiūloma.
Lietuvos ūkininkų sąjunga	Neįvesti investicinės sąskaitos, nes neaiški jos nauda ūkininko ūkiui.	Įvertinta. Siūlymas yra orientuotas į pajamų iš investavimo apmokestinimo pokyčius, t. y. nesusijęs su ūkininko vykdoma veikla.

Tarpusavio skolinimo ir sutelktinio finansavimo asociacija	Tikslinti investicinės sąskaitos formuluotę, numatant, kad investicine sąskaita gali būti laikoma ne tik gyventojų turima, bet ir finansų rinkos dalyvio vardu atidaryta sąskaita, per kurią gyventojų vardu atliekamos investicijos į tam tikrus finansinius produktus, taip pat kelių investuotojų bendrai atidaryta sąskaita.	Įvertinta. Siūlomos formuluotės, leidžiančios gyventojui investicine sąskaita laikyti ir jam nepriklausančią bendrą maklerio įmonės ar sutelktinio finansavimo platformos vardu atidarytą sąskaitą, atneštų administravimo sunkumų, tačiau vertinant esamą formuluotę, numatančią, kad iš gyventojų turimos sąskaitos lėšų gali būti daromos investicijos į sutelktinį finansavimą, iš esmės apima ir tuos atvejus, kai dėl finansų rinkos specifikos lėšos pirma turi patekti į rinkos dalyvio tikslinę sąskaitą, o tik tada gali būti įsigyjamoms investicijoms. Atitinkamai, siūloma formuluotė neriboja gyventojų galimybių investicine sąskaita laikyti jo kartu su kitu asmeniu atidarytą sąskaitą, jeigu tokia sąskaita visų bendraturčių naudojama tik investavimo tikslais.
	Užsieniečių gaunamas palūkanas priskirti prie neapmokestinamųjų pajamų, siekiant didinti investavimo Lietuvoje patrauklumą.	Įvertinta. Siūlymas nėra tiesiogiai susijęs su pateiktomis projekto nuostatomis.
Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija Lietuvos verslo konfederacija (siūlymai teikiami 2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant papildomas pastabas dėl patikslinto Įstatymo projekto)	Leisti investicijas ir į: - kriptovaliutas; - komanditorių įnašus; - Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 d. 5-9 p. nurodytas išvestines priemones.	Įvertinta. Investicinės sąskaitos idėjos svarstymo metu išsakyti pastebėjimai, kad įvedant naują apmokestinimo mechanizmą turėtų būti orientuojamasi į labiau reguliuojamus produktus bei tik dalį Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio nurodytų išvestinių priemonių, taip pat apribojamos investicijos į savo verslą.
Lietuvos bankas	Leisti investicijas į indėlius, valstybės taupymo lėšas, įmokas į investicinį gyvybės draudimą bei pensijų kaupimą.	Įvertinta. Įstatymo projekto tikslinti nesiūloma atsižvelgiant į tai, kad investicine sąskaita siekiama aktyvesnio gyventojų įsitraukimo į investavimą; be to, išlaikant lengvatas gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo išmokoms, šiuos produktus netikslinga įtraukti į investicinės sąskaitos režimą, kaip lemiantį didesnę šių produktų grąžos, orientuotos į papildomas pajamas senatvėje, apmokestinimą.
Lietuvos verslo konfederacija (siūlymai teikiami 2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant)	Į investicinės sąskaitos apibrėžimą įtraukti ne tik pinigų, bet ir pačių produktų sąskaitas.	Įvertinta. Apibrėžimo nesiūloma tikslinti atsižvelgiant į tai, kad finansinių produktų sąskaitoje vykstantys pokyčiai (t.y. vieno finansinių priemonių keitimas kitomis) mokesčių prasme aktualūs tiek, kiek jie atsispindi pinigų sąskaitose.

papildomas pastabas dėl patikslinto Įstatymo projekto)		
Lengvatos pajamoms iš akcijų opcionų plėtra		
Ernst&Young Baltic 2023-04-11 raštas Nr. bn	Įstatyme aiškiau apibrėžti situacijas , atitinkančias įstatymo tikslus, nepaliekant jų aiškinti administratoriui.	Įvertinta. Patikslintame Įstatymo projekte apibrėžiama, kokiam sandoriui taikoma nustatyta lengvata, nepaliekant neaiškumų dėl pasirinkimo sandorio sąvokos aiškinimo.
Investor's Forum	Pasirinkimo sandorio trukmę iki realizavimo trumpinti iki 1 m. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> <ul style="list-style-type: none"> - analogišką trukmę siūlo su LT konkuruojanti LV; - paliekama lankstumo įmonei spręsti dėl visų pasirinkimo sandorių sąlygų; - inovatyvių įmonių atveju treji metai yra per ilgas laikotarpis.	Įvertinta. Vienų metų laikotarpis neatitinka lengvatos nustatymo tikslo skatinti darbuotojų lojalumą ir aktyvų įsitraukimą į įmonės veiklą prisidedant prie įmonės veiklos rezultatų, o taip pat, įvertinus tai, kad nustatyta lengvata nėra apribota papildomomis sąlygomis, toks laikotarpis gali būti naudojamas kaip priemonė metinei neapmokestinamai premijai išmokėti.
Investor's Forum Lietuvos verslo konfederacija	Lengvatą taikyti ne tik akcijų, bet ir kitų darbuotojų lojalumo skatinimo planų atveju.	Įvertinta. Atsižvelgiant į tai, kad nustatant lengvatą pasirinkimo sandoriams, kaip darbuotojų motyvavimo priemonei, buvo numatyta sietis būtent su darbuotojo valdomų akcijų verte ir jo galimybe tapti akcininku ateityje (kas papildomai prisideda prie darbuotojo efektyvumo ir produktyvumą darbe), kartu lengvatos netaikant kitoms priemonėms (planams), kuriais lengviau pakeisti darbuotojui norimą išmokėti apmokestinamą premiją.
Pastabos dėl mokesčio lengvatos dovanoms iš artimųjų siaurinimui		
Ernst&Young Baltic Lietuvos pramoninkų konfederacija Investor's Forum Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai	Atsisakyti siūlymo apmokestinti dovanas tarp artimų giminių. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> <ul style="list-style-type: none"> - tarp artimų giminių perduodamas turtas įsigytas iš apmokestintų pajamų ir yra tiesiog šeimos turto persikirstymas; - nepatrauklu aukštas pajamas gaunantiems asmenims kurti vertę Lietuvoje; - žemės ūkyje populiariu per dovanojimą užtikrinti ūkio veiklos tęstinumą iš kartos į kartą, taip pat kurti bendrus ūkius; - neįmanoma įvertinti, ar tai geriausias sprendimas pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą. <i>Alternatyvos:</i> <ul style="list-style-type: none"> - didinti neapmokestinamų dovanų vertę (arba ją indeksuoti) bei susieti ją su VDU;	Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į žemės ūkio veiklos specifiką, siūloma neapmokestinamosioms pajamoms priskirti iš artimiausių šeimos narių dovanų gautą turtą, kuris buvo naudojamas individualioje žemės ūkio veikloje, su sąlyga, kad dovaną gavęs gyventojas tęs šios veiklos vykdymą; brolių, seserų dovanoto turto atveju neapmokestinamų pajamų riba padidinta iki sumos, siūlomos nustatyti iš kitų artimų šeimos narių gautoms neapmokestinamosioms pajamoms.

Lietuvos ūkininkų sąjunga	- vietoje dovanojimo tarp šeimos narių apmokestinimo įvesti taisyklę, kad dovanoto turto įsigijimo kaina yra 0 EUR arba išlieka tokia, kokia buvo dovanotojo lygmenyje, kai yra tai pagrindžiantys įrodymai.	
Lietuvos verslo konfederacija	Lietuvos verslo konfederacija 2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant papildomas pastabas dėl patikslinto Įstatymo projekto nurodo, kad lengvatos taikymas tik žemės ūkio veikloje naudojamo turto perdavimui nepagrįstas kitų verslo rūšių atžvilgiu.	Įvertinta. Lengvata išskirtinai žemės ūkio sektoriui taikoma atsižvelgiant į šiam sektoriui būdingus verslo perdavimo/reorganizavimo apribojimus, susijusius su iš Europos struktūrinių fondų gaunamo finansavimo sąlygomis.
Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija	Svartyti nustatyti aukštesnes ribas ar konkrečius apmokestinamus objektus; neaiškus siūlomų ribų pagrindimas.	Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į žemės ūkio veiklos specifiką, siūloma neapmokestinamosioms pajamoms priskirti iš artimiausių šeimos narių dovanų gautą turtą, kuris buvo naudojamas individualioje žemės ūkio veikloje, su sąlyga, kad dovaną gavęs gyventojas tęs šios veiklos vykdymą; brolių, seserų dovanoto turto atveju neapmokestinamų pajamų riba padidinta iki sumos, siūlomos nustatyti iš kitų artimų šeimos narių gautoms neapmokestinamosioms pajamoms.
Savivaldybių asociacija	Iš esmės pritaria dovanų apmokestinimui, bet siūlo kitą modelį: visais atvejais taikyti standartinę (šiuo metu galiojančią) neapmokestinamų dovanų 2500 eurų sumą, o šią sumą viršijančioms dovanoms iš sutuoktinių, vaikų, tėvų taikyti lengvatinį 1-2 proc. mokesčio tarifą, dovanoms iš kitų giminaičių (senelių, vaikų, brolių, seserų) taikyti lengvatinį 3-5 proc. mokesčio tarifą. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> - didintų apmokestinimo teisingumą, - padėtų užkardyti dirbtinį turto persikirstymą tarp artimų asmenų, kuris neretai atliekamas mokesčių optimizavimo tikslu.	Įvertinta. Atsižvelgiant į iš visuomenės gautas pastabas, kuriomis nepritariama siūlymui apmokestinti dovanas iš artimųjų, perėjimas prie visuotinio tokių dovanų apmokestinimo, kad ir labai nedideliu tarifu, nebūtų priimtinas.
Lietuvos bankas	Pritariant dovanų apmokestinimui siūloma neapmokestinamos dovanos vertės ribą taikyti jos nesiejant su mokestiniu laikotarpiu.	Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas atsižvelgiant į bendrą principą, kad gyventojų pajamų mokesčio mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, taip pat galimus administravimo sunkumus, įskaitant senaties terminą, taikomą apskaičiuojant gyventojų mokėtiną mokestį.
Pastabos dėl galimybės iš pajamų atimti įmokas pagal gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo sutartis siaurinio		
Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija (2023 m. balandžio 7 d. raštas Nr. 1071)	Nepritaria mokesčio lengvatos įmokoms pagal gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo sutartis siaurinimui. <i>Pagrindiniai argumentai:</i> - dėl taikomų apribojimų galimų atimti įmokų sumai akivaizdu, kad lengvata	Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas įvertinus aiškinamajame rašte nurodytas lengvatos atsisakymo priežastis. Teisėti lūkesčiai užtikrinami nustatant 10 metų laikotarpį, kuriuo iki įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytoms sutartims lengvata vis dar bus taikoma. 10 metų laikotarpis

<p>Lietuvos laisvosios rinkos institutas</p> <p>Lietuvos verslo konfederacija (lengvatas siūloma išlaikyti ir 2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant papildomas pastabas dėl patikslinto Įstatymo projekto)</p> <p>Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija</p> <p>Jaunųjų rinkos dalyvių asociacija</p>	<p>orientuota į mažų ir vidutinių pajamų gavėjus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - investicinio gyvybės draudimo ir ilgalaikio kaupimo pensijai produktai skirti pasyviems investuotojams, kurie kitais investavimo (taupymo) būdais greičiausiai nesinaudos, dėl ko vėliau pačiai valstybei teks didesnę naštą užtikrinant adekvačias tokių gyventojų pajamas sulaukus pensinio amžiaus; - esama lengvata efektyvi ir prisideda prie gyventojų taupymo įpročių keitimo, kurie Lietuvoje vis dar prasti; - nuolatinis taikomų lengvatų peržiūrėjimas/keitimas mažina gyventojų pasitikėjimą valstybės ilgalaikę politiką; nors šiuo atveju realus lengvatos taikymo poveikis valstybės finansams yra mažareikšmis; - pažeidžiamas teisėtų lūkesčių principas, nes gyventojas pagrįstai tikisi, kad apmokestinimo sąlygos, buvusios sutarties sudarymo metu, galios visą sutarties laikotarpį; - užsienio šalių praktikoje įprasta skatinti ilgalaikį taupymą ateičiai mokestinėmis priemonėmis; - pažeidžiamas solidarumo principas, neužtikrinant vienodų galimybių tiek aukštas, tiek mažesnes pajamas gaunantiems gyventojams ateityje pretenduoti į oresnį gyvenimą; - kaupimas III pakopos pensijų fonduose didina kapitalo prieinamumą Lietuvos verslui ir skatina kapitalo rinkų plėtrą. 	<p>vertintinas kaip pakankamas gyventojui prisitaikyti prie pasikeitusių apmokestinimo sąlygų.</p>
<p>Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacija (2023 m. balandžio 11 d. raštas Nr. 2304-11)</p>	<p>Nepritaria lengvatos įmokoms į pensijų fondus naikinimui</p> <p><i>Pagrindiniai argumentai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - eliminuojamas skatinimas investuoti į ateitį; - kaupimas pensijų fonduose yra palankesnis produktas nei investicinis gyvybės draudimas; - siūlymai naikinti mokesťines lengvatas kaupti III pakopos pensijų fonduose prieštarauja LR Vyriausybės programos nuostatomis dėl papildomo pensinio draudimo garantijų ir plėtos, pagal kurias siekiama, kad privataus pensijų kaupimo sistema būtų efektyvi, aiškiai reglamentuojama, pastovi, skaidri ir užtikrinanti teisėtų lūkesčių principo įgyvendinimą, kartu numatant skatinti papildomą savanorišką pensijų draudimą; - neužtikrinamas teisėtų lūkesčių principas. <p>Jei būtų nutarta lengvatos atsisakyti, jos tęstinumas turėtų būti užtikrintas visoms sudarytoms sutartims, o tokias sutartis turėtų būti leidžiama sudaryti dar bent vienerius metus, t.y. iki 2024 m. pabaigos.</p>	<p>Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas, įvertinus aiškinamajame rašte nurodytas lengvatos atsisakymo priežastis. Teisėti lūkesčiai užtikrinami nustatant 10 metų laikotarpį, kuriuo iki įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytoms sutartims lengvata vis dar bus taikoma. 10 metų laikotarpis vertintinas kaip pakankamas gyventojui prisitaikyti prie pasikeitusių apmokestinimo sąlygų.</p>

Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacija	Keisti taikomą mokesčio lengvatą įmokoms į II pakopos pensijų fondus, atsisakant 3 proc. išlygos, taip paskatinant kaupti ir tuos gyventojus, kurie neturi galimybių atitinkamo dydžio įmokas mokėti reguliariai, bei įvertinant, kad atitinkam išlyga netaikoma III pakopos fondų atveju.	Įvertinta. Įstatymo projektas netikslinamas, įvertinus kaupimo II pakopoje ypatumus, t. y. tai, kad iki tam tikros ribos valstybė jau ir taip prisideda papildomomis įmokomis.
Kiti siūlymai ir pastabos		
Investor's Forum	<p>NPD taikyti pajamoms iki 2 VDU, t. y. iki 3369,80 EUR.</p> <p>- Pajamoms, viršijančioms 1926 EUR per mėnesį, taikyti šią NPD formulę: $NPD = 328 - 0,12 \times (DU - 637)$</p> <p><i>Pagrindiniai argumentai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - NPD šiai grupei nebuvo keičiamas jau kelerius metus; - mokesčių reforma pasiektų socialinį efektą ir būtų kiek įmanoma teisingesnė daugumai dirbančiųjų. 	Įvertinta. 2021 metais atlikus galimų NPD pokyčių analizę siekiant didesnio NPD poveikio pajamų nelygybei buvo priimtas sprendimas nuo 2022 metų NPD toliau didinti tik iki 1 VDU uždirbantiems, o uždirbantiems nuo 1 VDU iki 2 864 eurų per mėnesį NPD dydį užšaldyti 2021 metų lygio. Toks sprendimas ne tik leidžia efektyviau prisidėti prie pajamų nelygybės mažinimo, bet ir greičiau sumažinti atotrūkį tarp MMA ir maksimalaus taikytino NPD. Dabartinis NPD didino pasiūlymas užtikrina šio siekio tęstinumą.
Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija	NPD taikyti visoms pajamoms, kurios apmokestinamos 20 proc. tarifu, nes dabar dirbantieji naudoja 625 eurų NPD, o individualią veiklą vykdančys bet koku atveju moka 5 proc.	Įvertinta. Nors NPD taikymo tvarka nekeičiama, tačiau vertinant siūlymą atsižvelgta į tai, kad MMA gaunantis darbuotojas, prisitaikantis projektu siūlomą maksimalų NPD vis dar moka pajamų mokestį, kuris sudarys apie 3 proc., t. y. tiek pat, kiek siūloma ir individualią veiklą vykdančiam gyventojui, gaunančiam iki 15 000 apmokestinamųjų pajamų.
Investor's Forum	Galėtų būti įvedamos lengvatos gyventojams, leidžiančios deklaruojant apmokestinamąsias metines pajamas atskaityti tam tikras su tvarumu susijusias išlaidas (pvz. elektromobilio, saulės jėgainių įsigijimui, ar kt.).	Įvertinta. Lengvata didžiausią naudą teiktų didesnes pajamas gaunantiems. Be to, tikslinė parama yra teikiama su tvarumu susijusiems objektams įsigyti.
Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai,	Mažinti dabar esančių bene 72 mokesčių tipų skaičių.	Įvertinta. Nėra visai tikslu įvardyti tai kaip skirtingus „mokesčių tipus“, nes minimi skirtumai (įskaitant skirtingų kodų priskyrimą pajamoms deklaravimo tikslais) atsiranda ne tik dėl įstatyme nustatytų skirtingų apmokestinimo sąlygų atskiroms pajamų rūšims, tačiau ir mokesčių administravimo tikslais.
Įvairios kūrybines ir kultūrinės profesijas ir veiklas vienijančios asociacijos ir organizacijos (iki 30 asociacijų)	Siūloma vienodinti individualią veiklą vykdančių asmenų pajamų skirstymo A ir B klasės pajamoms tvarką, juridinių asmenų mokamas pajamas atlikėjams pripažįstant B klasės pajamomis.	Įvertinta. Siūlymas nėra susijęs su institucijoms ir visuomenei teiktomis konkrečiomis Įstatymo projekto nuostatomis, dėl ko sprendimui dėl šių siūlymų priimti reikalingas papildomas siūlymų vertinimas.

Lietuvos auditorių rūmai	Projekte nepateikiami siūlymai dėl skaidresnės ir aiškesnės mažųjų bendrijų narių apmokestinimo sistemos.	Įvertinta. Siūlymas nėra susijęs su institucijoms ir visuomenei teiktomis konkrečiomis Įstatymo projekto nuostatomis, dėl ko sprendimui dėl šių siūlymų priimti reikalingas papildomas siūlymų vertinimas.
Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija	Visus projekte numatomus konkrečius dydžius numatyti ne fiksuotomis sumomis, o susieti su kintančia infliacija.	Įvertinta. Įstatymo projekte dalis dydžių nurodomi konkrečia eurų suma, atsižvelgiant į tai, kad ne visais atvejais pasikeitus ekonominiais rodikliais yra tikslinga automatiškai keisti visus įstatyme nustatytus dydžius (pvz., kalbant apie mokesčio lengvatas); be to, automatinis dydžių keitimas be atskiros netekimų įvertinimo galėtų turėti neigiamą įtaką valstybės ir savivaldybių biudžetų planavimui.
Lietuvos verslo konfederacija (2023 m. birželio 12 d. rašte teikiant papildomas pastabas dėl patikslinto Įstatymo projekto)	Siūloma aiškiai apibrėžti, kad už papildomo pajamų mokesčio išskaičiavimą ir sumokėjimą atsakingas pats gyventojas, neatsižvelgiant į tai, kokiai klasei (A ar B) gautos pajamos priskirtinos.	Įvertinta. Projekte nesiūloma įtraukti papildomų nuostatų šio klausimo reglamentavimui, atsižvelgiant į tai, kad sistemiškai aiškinant įstatymo bei Įstatymo projekto nuostatas dėl mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarkos ir terminų, prievolė sumokėti papildomą mokestį ir pagal galiojančias/siūlomas nuostatas tenka pačiam gyventojui, nes šis mokestis išskaičiuojamas ir sumokamas ne nuo konkrečios išmokos šios išmokos išmokėjimo metu, o nuo bendrų visų rūšių gyventojų pajamų pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, dėl ko mokestį išskaičiuojantis asmuo tokio mokesčio apskaičiuoti negalėtų.